

POHODIČKA

Časopis Zariadenia sociálnych služieb Pohoda seniorov, n. o.

č. 4/2022

Tento projekt sa uskutočnil vďaka podpore Nadácie SPP

OBSAH

- 3 Príhovor
4 - 7..... Naše aktivity
8 - 10 Žijú medzi nami
11 - 13 Odkiaľ pochádza Tichá noc
14 - 15 .. Spoločenská kronika
16Trocha poézie

Redakcia:

Šéfredaktor: PhDr. Ľubomír Trefný

Redaktori: Anna Trefná, Mgr. Nikola Benedék, Mgr. Ivana Hercegová, Mgr. Silvia Vajsáblová (za personál)

Časopis neprešiel jazykovou úpravou

Vážení čitatelia časopisu Pohodička,

bola som poctená tým, že sa vám touto cestou môžem prihovoriť a poďakovať sa, že ste ma tak úžasne prijali medzi seba. Som tu s vami iba krátko - päť mesiacov, no za ten čas som tu už zažila veľa pekných chvíľ a som vám za ne veľmi vďačná. A keďže nás starý rok 2022 už opúšťa a začína sa nový rok 2023, chcela by som vám popriať do nového roku najmä veľa zdravia. Mojmým želaním je, aby bol nový rok oveľa lepší ako ten predchádzajúci.

**„Nech sa všetka starosť zruší
a nech vládne pokoj v duši.**

Čo bolelo, nech sa zhojí, čo tešilo nech sa zdvojí.

Aby boli v novom roku iba slzy šťastia v oku.“

Od prvého dňa som sa do práce veľmi tešila. Mám rada prácu s ľuďmi, a preto som aj vyštudovala sociálnu prácu. Aj keď je to niekedy náročné, pretože ľudia bývajú náladoví a každý má niekedy aj horšie dni, verím, že žiadne stretnutie nie je náhodné a po každej búrke vyjde slnko. Niekedy človek potrebuje len vidieť milý úsmev a počuť povzbudzujúce slová. Verím tomu, že na každej situácii sa nájde vždy aj niečo dobré – aj keď to možno v danom momente nie je vidieť.

Viem, že rok 2022 neprebehol úplne podľa predstáv, nakoľko opatrenia proti šíreniu Covidu – 19 nás opäť obmedzovali, usilovali sme sa však pomáhať vám udržiavať kontakt s vašimi príbuznými ako sa len dalo, či už prostredníctvom telefonátov, videohovormi či e-mailami, a pevne verím, že ak by sa aj situácia zopakovala, spolu ju opäť zvládneme. Ako napísal francúzsky spisovateľ Marcel Proust:

**„Budme vďační ľuďom, ktorí nás robia šťastnými, sú to očarujúci záhradníci,
vďaka ktorým naše duše kvitnú.“**

**Mgr. Ivana Hercegová,
sociálna terapeutka**

Naše aktivity

Keď mesiac október zaujal svoje miesto v plnej kráse, posledné teplejšie dni sme využívali na prechádzky po areáli nášho zariadenia a tiež na jeho úpravu. Klienti pozbierali poslednú úrodu zo záhradky, pozbierali tiež opadané lístie, z ktorého potom tvorili krásne ruže, a pripravili našu záhradku na zimu.

Medzi tunajšie pravidelné aktivity, samozrejme, patria aj každodenné

rozcvičky podľa známeho hesla: V zdravom tele zdravý duch. Ďalšou pravidelnou aktivitou je biblioterapia, pretože človek sa učí celý život, a naši klienti si radi

školy mozgu v rozličných kvízoch.

Radi pečú rôzne

dobroty, spoločne navštevujú naše kino Pohodička, spievajú, tancujú, ba dokonca tu máme aj zopár klientov, ktorí hrajú na hudobné nástroje (klavír, bubon).

vypočujú pútavé príbehy, rozprávanie o rôznych svetových rekordoch, a zaujímavosti, ktoré potom môžu zábavnou formou využiť v rámci tzv.

Svoju šikovnosť nám pravidelne dokazujú aj v dielničkách, kde vyrábajú rozličné ozdoby ako ruže z lístia či z papierových obrúskov, anjelov a vianočných škriatkov z vlny, svietniky, ikebany, snehové vločky, domčeky a stromčeky z papiera, maľujú, strihajú či navliekajú koráliky - na zlepšenie

jemnej motoriky...

Pravidelne nás navštevuje aj naša kadernička Zuzka, a šikovná pedikérka.

Keďže mesiac október bol Mesiacom úcty k starším ľuďom, aj my v našom zariadení každoročne prejavujeme našim klientom úctu a náklonnosť. Tento rok sa celý október niesol v duchu osláv. Oslavovali sme narodeniny klientov - ich životné jubileá, a na znak našej úcty dostal každý klient aj kvietok.

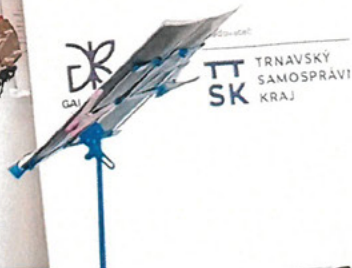
Začiatkom novembra sme si pripomenuli sviatok všetkých svätých a pamiatku zosnulých. Úcta k zosnulým a návšteva hrobov našich predkov

má dávnu tradíciu, podľa ktorej ľudia prichádzajú na cintoríny zapáliť sviečku a položením kytice či venca na hrob si zaspomínať na svojich zosnulých.

S klientmi sme si uctili pamiatku blízkych výrobou svietnikov a zapálením sviečok či modlitbou pri našom oltári.

Podujatie
Galantskej knižnice
z verejných zdrojov
podporil
Fond na podporu umenia,
hlavný partner projektu
„POZNANIE UKRYTÉ V KNIHE“

V novembri sme mali besedu nazvanú Poznanie ukryté v knihe. Pri tejto príležitosti medzi nás zavítala spisovateľka, speváčka a pesničkárka pani Beáta Vargová – Kuracinová, ktorá nám spríjemnila doobedie pútavým rozprávaním. Začiatkom decembra, rovnako ako každý rok, sme začali

vyzdobovať zariadenie, stavať vianočné stromčeky, vyzdobovať okná a stoly, a tak ako vždy, aj teraz k nám zavítal svätý Mikuláš so svojimi anjelmi aj s čertom. Navštívil našich seniorov v celom zariadení a nepriniesol iba čokoládovú a ovocnú nádielku, ale aj veľa radosti a zábavy.

A keďže december je predovšetkým adventným časom, teda obdobím, v ktorom čakáme na príchod Spasiteľa, spoločne sme si pripomenuli vianočné zvyky a tradície príbehmi, spomínaním, spievaním vianočných piesní a pečením medovníčkov a lineckého pečiva.

Veriaci sa mohli zúčastniť na omšiach s pánom farárom, a kto chcel, mohol sa aj vyspovedať a prijať Kristovo telo. Aj tento rok potešila seniorov vianočná pošta od

neznámych
odosielateľov
z celého
Slovenska.

Takisto sme sa stretli na tradičnom spoločnom vianočnom obede, ktorému predchádzalo príjemné posedenie, kde nám zaspieval pán Bango, a klienti dostali vianočné darčeky. Darčeky k nám však prišli aj v škatuliach plných lásky, ktoré poslali darcovia z rozličných častí našej

krajiny, takže radosť klientov bola ešte väčšia.

Sociálny úsek

Žijú medzi nami

Prijatie klienta do sociálneho zariadenia nepochybne ovplyvní aj životy všetkých členov jeho rodiny. Zmení sa ich životný rytmus a z kedysi živých zážitkov sa stávajú spomienky. Podobne to prežíval a prežíva aj pán Marián Spišiak, ktorý prispel do našej Pohodičky svojím rozprávaním.

Využívam túto príležitosť, aby som vám predstavil svoju manželku **Aničku Spišakovú**, ktorá už vyše dva roky žije medzi vami v Pohode seniorov. Narodila sa pred 77 rokmi v krásnej dedinke Veselé pri Piešťanoch. Je to malá obec, ktorá je známa tým, že sa tam koncom 18. storočia narodil významný slovenský dejateľ, kňaz a politik Štefan Moyzes, prvý predseda Matice Slovenskej, veľký bojovník za práva Slovenského národa. Dodnes tam stojí jeho rodný dom, o ktorý sa starajú miestni obyvatelia. Manželka vyštudovala v Banskej Štiavnici strednú priemyselnú školu chemickú - odbor múka a jej

využitie. Keďže obaja pochádzame z rovnakej dediny, zoznámili sme sa po jej maturite, a po krátkom čase sme sa zobrali. Vychovali sme spolu dve deti - syna Borisa (56 rokov) a dcéru Danielu (55 rokov). Rodinka sa postupne rozrastala, a pribudli nám štyri vnúčatá - dvaja chlapci a dve dievčatá. Najväčšiu radosť nám robia dve pravnúčatá - päťročný Alexík a dvaapolročná Emka.

Manželka pracovala ako chemička v Mlynoch a pekárňach v Piešťanoch i v Trnave. Po presťahovaní sa do Bratislavy pracovala dvadsať rokov ako chemička v Ústrednom kontrolnom a skúšobnom ústave poľnohospodárskom (ÚKSÚP) s pôsobnosťou pre celé Slovensko.

Zo zdravotných dôvodov neskôr opustila chémiu a prešla do slovenskej televízie na post dispečerky televíznej výroby. Veľmi dobre sa uplatnila, takže tam pracovala trinásť rokov. Po vzniku novej televízie MARKÍZA ju požiadali, aby v tejto novovzniknutej televízii vybudovala dispečing výroby. Aj tu pracovala trinásť rokov, a odtiaľ odchádzala do dôchodku. V práci bola dôsledná, spoľahlivá, každú problematiku úspešne dotiahla do detailov. Jej povaha bola a je mierna, nevyhľadávala žiadne spory na pracoviskách ani v rodinnom živote. Dodnes sme spolu prežili krásnych a bezproblémových 57 rokov manželského života. Táto jej dobrá vlastnosť sa prejavila i pri výchove našich detí, ktoré si nás rodičov veľmi vážia. Tu musím spomenúť príbeh, ktorý sa odohral v našej rodine. Keď nadišiel deň našej zlatej svadby, deti nám oznámili, že na druhý deň sa máme sviatočne poobliekať, pretože pôjdeme spolu na výlet. Samozrejme sme vôbec netušili, čo sa bude diať. Odrazu sme zastali pred obradnou sieňou Zichyho paláca v Bratislave,

kde sa vykonávajú svadobné obrady. Tam už čakala celá naša najbližšia rodina, a tam sme si obnovili svadobný sľub, ktorý sme si dali pred piatimi desaťročiami pred oltárom - byť navždy spolu v dobrom i zlom, v chorobe i v rôznych ťažkostiach. Svoj sľub dodržíme, i keď sme

chorobou fyzický rozdelení, ale duchom sme stála spolu. Slávnostné posedenie dopadlo veľmi dobre k spokojnosti nás všetkých. No, čo poviete, nie je to prekrásne prekvapenie? Manželkinou záľubou vždy bola literatúra, čítanie kníh,

vyplňovanie krížoviek, ale aj ručné práce, najmä pletenie, a srdcovou záležitosťou bolo vyšívanie náročných obrazov podľa originálov od českého maliara Afonsa Muchu. Tieto vyšivky visia dosiaľ na stenách nášho bytu i bytov našich detí. Osobitnou špecialitou však bolo varenie a najmä pečenie, čo malo úzku súvislosť s jej vzdelaním. Ja som ju v tom podporoval a pomáhal v rámci svojich možností. Tu musím spomenúť dva príbehy, ktoré sa udiali v našej domácnosti. Blížili sa vianočné sviatky, a u nás sa tradične piekli oblátky a trubičky rôznej chuti, okrem obyčajných aj orechové, makové, škoricové a tiež malé slané. Boli to vždy veľké množstvá, takže si pečenie vyžadovalo veľa času. Jeden rok si vymyslela piecť k tomu i suché pečivo, a to, samozrejme, hneď niekoľko druhov, napríklad lekvárom zlepované kolieska, medvedie labky, vínové kolieska a ďalšie. Vyhotovila z toho kilogramovú kolekciu, s ktorou sa okamžite pochválila, čím vyvolala o toto pečivo obrovský záujem. Dopadlo to tak, že nakoniec sme ho piekli 45 kíl. Obdivoval som ju, ako sa

vysporiadala s výpočtom a hmotnosťou jednotlivých druhov, aby to vyšlo bez veľkého odpadu. Napokon sme všetko zvládli, no povedali sme si, že už nikdy viac.

Aj druhý príbeh je z predvianočného obdobia. V tom čase bývajú v Bratislave veľké vianočné trhy. Raz nám zazvonil telefón. Volala vnučka, vraj starká, nechceli by ste s dedkom napiecť lokše na vianočné trhy? Manželka odpovedala, že to môžeme skúsiť. A tak sme napiekli rozličné druhy lokší - holé, makové, orechové, s džemom. Chlapci s vnučkou prišli v dohodnutom termíne na ochutnávku. Boli spokojní a vyslovili požiadavku napiecť do piatich dní tisíc holých nemastených lokší. Pozreli sme sa na seba, div sme nespádli z

nôh. Napokon sme si však pripravili potrebné ingrediencie, a začali sme.

Počas soboty sme v našej malej kuchynke napiekli 500 kusov lokší a v nedeľu ďalších 500 kusov.

Manželka ich všetky postupne vyvaľkala, a ja som piekol na dvoch väčších panviciach. Počas dňa sme

neprehovorili ani slovo. Pre zaujímavosť spomínam, že sme minuli 45 kg namletých zemiakov. Po skončení pečenia sme si opäť povedali, že už nikdy viac. Nuž čo, boli sme vtedy mladí, všetko sme zvládali.

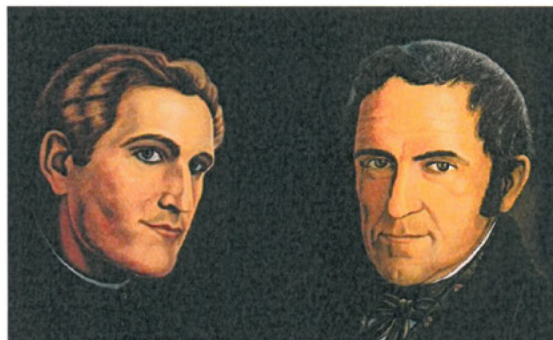
Asi pred piatimi rokmi ma naše deti upozornili, že niečo sa im na mamine nepozdáva. Začala viac zabúdať a prejavovala sa na nej aj strata pamäti. Ja som nič také nespozoroval, pokladal som to za normálne. Neskôr však aj odborná lekárka - neurologička - potvrdila, že sa začína hlásiť Alzheimerova choroba. Počas posledných dvoch rokov však táto choroba nabrala rýchly spád. To už bola manželka pod lekárskou kontrolou a musela užívať predpísané lieky. V tom čase som to už pocítil aj ja v našej domácnosti. Manželka prestala mať záujem o domáce práce, všetko zostávalo na mne. Všade sme museli chodiť spolu, pretože som ju nemohol nechať samotnú, prejavovala sa u nej strata orientácie. Začala utekať z domu, z chalupy, až sa to napokon začalo prejavovať aj na mojom zdraví. Dvakrát som bol hospitalizovaný, a v tom čase bola manželka u dcéry a syna. Ani oni ju však nezvládali, pretože im utekala z domu. Ja som mal ísť na operáciu srdiečka a nastal problém, čo s ňou. V tom čase som od nervov schudol za pol roka dvanásť kíľ. Preto som požiadal deti, aby sa pokúsili o umiestnenie manželky do sociálneho zariadenia. Napokon sa im podarilo zabezpečiť Pohodu seniorov, kam nastúpila v júni 2020. Zostal som doma sám, a upravil sa mi tlak, zlepšil sa mi spánok, odstránilo sa mi veľké zadýchavanie, a do dnešného dňa, chvála Bohu, nie je potrebná ani operácia srdiečka. Pokiaľ možno každý štvrtok manželku navštevujem a som spokojný so starostlivosťou aj s prostredím, v ktorom v tomto zariadení žije. Spokojnosť vyjadrili aj naše deti. Ďakujem personálu za starostlivosť, veď nie náhodou sa Pohoda seniorov umiestnila v súťaži zorganizovanej Asociáciou poskytovateľov sociálnych služieb Slovenskej republiky v prvej trojici najlepších zariadení v rámci Slovenska.

Najznámejšia vianočná pieseň

Odkiaľ pochádza Tichá noc

Hoci pieseň Tichá noc, svätá noc nájdete v každom Jednotnom katolíckom spevníku medzi cirkevnými piesňami, nepatrí celkom medzi duchovné skladby, ktorých autori sú nám navyše väčšinou neznámi. Tichá noc však nie je liturgická pieseň a dodnes sa nehrá priamo počas bohoslužby, ale až po nej. Ide o najrozšírenejšiu vianočnú pieseň, ktorá bola preložená do viac ako 170 jazykov a hráva sa počas vianočných sviatkov v mnohých krajinách sveta od Európy cez Čínu až po Južnú Ameriku. Pritom jej podmaňujúca melódia i text vznikli viac-menej náhodou.

Dnes je to už ťažko overiť, ale traduje sa, že v kostole sv. Mikuláša v rakúskom mestečku Oberndorf v blízkosti Salzburgu sa stala v roku 1818 veľká nepríjemnosť - myši prehrýzli mechy organu. V tom čase tam bol kaplánom **Joseph Mohr**, ktorý túto nešťastnú udalosť zistil deň pred Štedrým dňom, a bol veľmi nešťastný, že polnočnú svätú omšu bude musieť odslúžiť bez hudby a spevu. Vtedy mu

napadlo že situáciu by mohla zachrániť slávnostná pieseň, ktorá by sa dala zaspievať bez sprievodu organu. Zúfalstvo prebudilo jeho predstavivosť a Mohr zložil niekoľko vhodných štvorverší, ku ktorým ale, pochopiteľne, chýbala melódia. V neďalekej dedine Arnsdorf však žil jeho priateľ, učiteľ, organista a hudobný skladateľ **Franz Xaver Gruber** (obaja na obrázku), za ktorým Mohr prišiel s úpenlivou prosbou, aby niečo vymyslel. Gruber sa prejavil ako dobrý kamarát - napísal melódiu a zachránil svojho priateľa. Ukázalo sa, že hudobníka osvietil sám Duch svätý, pretože melódia prežila stáročia.

V inej verzii sa hovorí, že text piesne mal Mohr hotový už dva roky predtým, a iba náhodou ho ukázal Gruberovi, ktorého text natoľko zaujal, že mu ešte v ten večer dal do rúk noty. Koleda Stille Nacht, heilige Nacht zaznela prvýkrát 24. decembra 1818 v kostole svätého Mikuláša v Oberndorfe, vzdialenom od Arnsdorfu desať kilometrov. Miestny farár bol jej textom a melódiou taký nadšený, že ju „zakomponoval“ na záver vianočnej bohoslužby, ba dokonca mu neprekážalo ani to, že Tichá noc zaznela iba

so sprievodom gitary, teda hudobného nástroja, ktorý sa v tom čase pokladal skôr za nástroj krčiem a ulice.

Históriu vzniku piesne dokumentujú aj exponáty v Stille Nacht Museum, teda Múzeu Tichej noci (na obrázku vľavo). Nachádza sa v najstaršej rakúskej škole, v ktorej kedysi učil aj Franz Xaver Gruber, v mestečku

Arnsdorf. Hoci sa Tichá noc dostala na všetky kontinenty sveta, jej autori sa počas

života z nijakého mimoriadneho bohatstva netešili. Keď pieseň Tichá noc, svätá noc s podtitulom Pravá tirolská pieseň počul na Štedrý deň roku 1853 pruský kráľ Friedrich Wilhelm IV., bol nadšený. Myslel si, že ju zložil Haydn, Mozart alebo Schubert, ani jeden z nich to však nebol. Dvornému koncertnému majstrovi nariadil vypátrať autorov koledy. Nebola to jednoduchá úloha. Mohr a Gruber nepatrili vtedy k významným osobnostiam Solnohradska, no možno práve úsilie neznámeho koncertného majstra prispelo k tomu, že dnes o živote oboch autorov Tichej noci vieme viac.

Franz Xaver Gruber sa narodil v roku 1787 v Hochburg-Ach ako tretie dieťa chudobného tkáča Josefa Grubera. Učiteľ miestnej školy, ktorú navštevoval, čoskoro odhalil chlapcovo nadanie. Preto ho popri ostatných predmetoch oboznamoval aj s hudbou, a chcel, aby sa, tak ako on, stal učiteľom. No otec o jeho talente a láske k hudbe nechcel ani počuť a zo syna chcel maža tkáča, ktorý po ňom prevezme

remeslo. Malý Franz však potajomky odbiehal od krosien k organu. Keď raz učiteľ ochorel a na organe nemal kto hrať, zastúpil ho.

Dvanásťročný chlapec hral tak nádherne, že to obmäkčilo aj jeho otca. Dovolil mu, aby sa vzdelával v hudbe, ba dokonca mu kúpil harmónium (na snímke vľavo). Na svoje prvé

učiteľské miesto nastúpil po trojmesačnom štúdiu v roku 1807 do školy v Arnsdorfe. Predtým ako nastúpil, musel však Franz Gruber vyriešiť niekoľko problémov. Predovšetkým sa musel vyhnúť povolaniu do rakúskej armády. Vďaka opátovi, ktorý potvrdil, že Franz je zamestnancom kláštora, ho napokon od vojenskej služby oslobodili. Ďalším problémom bolo, že nemal kde bývať. Do úvahy prichádzal byt po kostolníkovi, v ktorom však bývala mladá vdova Maria Elisabeth Fischingerová s dvoma deťmi. Vyriešil to šalamúnsky tým, že sa s ňou oženil. Spolu mali ešte dve deti, ktoré sa však nedožili dospelosti.. Neskôr mu ako 51-ročná zomrela aj manželka, a Franz si vzal za ženu svoju bývalú žiačku Mariu Breitfussovú. Mali spolu desať detí, no len štyri sa dožili dospelého veku. Krátko po desiatom pôrode mu vo veku 34 rokov zomrela aj druhá manželka. Jeho treťou ženou sa stala opäť vdova, Katharina Wimmerová. Pri hľadaní Franza Grubera, ktorý zomrel v roku 1863 vo veku 76 rokov, pomohla náhoda. V roku 1854 pripravoval salzburský zbor vianočný program, v ktorom opäť nechýbala pieseň Tichá noc, svätá noc. Jeden z členov zboru, mladý Felix Gruber, ju však nespieval celkom tak, ako to vyžadoval zbormajster. Pokarhal ho, no Felix namietol, že pieseň spieva tak, ako ho to naučil otec. A ten predsa najlepšie vie, ako sa majú spievať piesne, ktoré sám skomponoval. Šéf zboru dobre poznal dvorného koncertného majstra a poznal aj príkaz Friedricha Wilhelma IV.

Ak sa počas návštevy Salzburgu dostanete aj do Salzburgského dómu a ukážu vám miesto, kde krstili malého Mozarta, vedzte, že na tom istom mieste sa krstilo aj iné novorodeniatko, ktoré vstúpilo do dejín Soľnohradska – **Joseph Mohr**. Autor textu koledy Tichá noc, svätá noc sa narodil v roku 1792 v Salzburgu ako nemanželské dieťa Anny Schoiberinovej a Franza Mohra. Tento žoldnier a neskôr dezertér opustil matku svojho syna skôr, ako sa potomok narodil. Malého Josepha sa ujal Johann Nepomuk Hiernle, vikár katedrály v Salzburgu. Podporoval ho v štúdiu, aj v hudobnom vzdelaní. Joseph mal totiž krásny hlas a už v dvanástich rokoch hral na husliach a spieval v univerzitnom kostole. Po štúdiu teológie a vysvätení za kňaza sa stal kaplánom v Oberndorfe. Tu sa zoznámil s Franzom Gruberom, ku ktorému mal veľmi blízko. Joseph Mohr bol voľnomyšlienkar a svojím správaním popudzoval predstaveného. Ten do Salzburgu posielal sťažnosti, že sa nespráva ako slušný kňaz, že spieva po nociach v krčme (a nielen cirkevné piesne) a vtipkuje so ženami. Gruber, ktorý v Oberndorfe vypomáhal ako organista, bol jedným z mála, ktorý mu rozumel. Možno aj preto, že pochádzali z rovnakých pomerov. Mohr a Gruber nepatrili vtedy k významným osobnostiam Soľnohradska. Mohr žil v ústraní, väčšinu zárobku venoval charite – založil fond na vzdelávanie detí z chudobných rodín. Zomrel v roku 1848 vo veku 56 rokov v obci Wagrain a pochovali ho na obecné trovy.

Stille-Nacht-Kapelle, Kaplnka Tichej noci v Oberndorfe (na obrázku vpravo) je dnes turistickou atrakciou. Visí v nej plaketa s nápisom: „Učiteľ Franz Gruber tu 24. decembra 1818 napísal melódiu piesne Tichá noc, svätá noc, a vikár Joseph Mohr zložil jej slová.“ Modernou terminológiou by bolo možné povedať, že obaja spolu vytvorili vianočný hit, ktorý za 204 rokov od vzniku neprekonal žiadna iná pieseň.

-X-

Matkina múdrosť

Pýtali sa raz jednej matky, ktoré dieťa miluje najviac.

Matka bez rozmýšľania odpovedala:

„To, ktoré je choré, kým sa nevylieči. To, ktoré odišlo, kým sa nevráti. Maličké, kým nevyrastie. A všetky, kým budem žiť.“

NAŠI JUBILANTI

Október

- p. Vladislav Kollár - 79 r.
- p. Ondrej Farkaš - 75 r.
- p. Viera Štefániková - 80 r.
- p. Ladislav Michálek - 89 r.
- p. Katarína Losonszká - 89 r.
- p. Emília Topoľská - 92 r.

November

- p. Ing. Emil Hrdlička - 90 r.
- p. Ing. Jozef Píš - 84 r.
- p. Michal Enekéš - 73 r.
- p. Miroslav Kapsa - 68 r.
- p. Gabriela Šomská-Higgins - 81 r.
- p. Igor Botka - 68 r.

December

- p. Miroslav Široký - 68 r.
- p. Anna Trefná - 74 r.
- p. Michal Nemček - 86 r.

OPUSTILI NÁS

Október

- p. Ružena Turisová - 92 r.
- p. Anna Čambálová - 86 r.
- p. Jolana Bukovská - 80 r.
- p. Ambróz Bednár - 90 r.
- p. Anton Krištofiak - 80 r.

November

December

- p. Melánia Fuljerová - 90 r.

-X-

Pár múdrych slov

Všetci hovoria o mieri, ale nikto mier neučí. V tomto svete ste vychovávaní k súťaženiu, a súťaživosť je začiatkom každej vojny. Keď sa bude vychovávať k spolupráci a vzájomnej solidarite, vtedy sa bude vychovávať k mieru.

Maria Montessori

Láska podľa Biblie znamená milovať našich susedov a tiež našich nepriateľov, pravdepodobne preto, že sú to spravidla tí istí ľudia.

Gilbert Keith Chesterton

Veľkí ľudia diskutujú o ideách, priemerní o udalostiach, a malí o iných ľuďoch.

Charles de Gaulle

Trocha poézie

Zvieracia serenáda

Odchádza rok, tak už sa mu to kráti
Pod viechou ráta nálezy a straty,
kým neupadne s nocou do kómy.
Berie sa vážne, skoro ako my.

A svet je krutá lekárnická váha
starý je mŕtvy, nový začatý.
Iba tie dlhy... Kam ich koreň siaha?
Zvýšilo na chlieb? Bude na šaty?

Banka nám na krk omotáva kredit
a naťahuje v pasci zákony.
Len aby čaj sme nemuseli riediť,
ak somár s volom budú na koni!

Návrat

Tajne sa vraciam k prvým detským láskam.
Zo suchých plání do zelených dolín.
Čelo mi ako starý obraz praská
a svet sa zlostí, prečo ho tak bolím.

Rozprestriem krídla, nútim túžbu k letku.
Nájsť našu lúčku, pristáť naprostriedku.
Len či sa ešte priznáš k svojmu dlhu?
Mala si šancu... Ponúkam ti druhú

Benjamín Škreko

-x-

Z myšlienok E. M. Remarqu

Erich Maria Remarque (1898 až 1970) bol jeden z najčítanejších nemeckých spisovateľov,

O šťastí hovorte maximálne päť minút, nie viac. Pretože aj tak nepoviete nič iné ako to, že ste šťastní. O nešťastí však ľudia hovoria celé noci.

V živote vyhráva iba blázon. Rozumný človek vidí iba samé prekážky, čo spôsobí, že predtým ako niečo začne, stratí dôveru v seba samého.

Kým sa človek nevzdá, je silnejší ako jeho osud.

To, čo nemôžete dostať, sa vždy javí lepšie ako to, čo máte. Z toho sa skladá romantika a idiotstvo ľudského života.

Nie je nič únavnejšie ako byť prítomný pri akte, keď človek predstavuje svoju múdrosť. Hlavne ak múdrosti niet.

Najviac nenávidení sú tí, ktorým sa podarí dotknúť sa srdca a vzápätí naplúť do duše.